

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/196045,Katarzyna-Adamow-Zdobycie-ruin-Wkroczenie-Armii-Czerwonej-do-Warszawy.html>
27.02.2026, 08:05

Katarzyna Adamów: Zdobyć ruin. Wkroczenie Armii Czerwonej do Warszawy

17 stycznia Armia Czerwona wkroczyła do zrujnowanej lewobrzeżnej Warszawy. Wraz z czerwonoarmistami do stolicy weszli także żołnierze 1. Armii WP. W dzisiejszej narracji historycznej trwa spór o słowo „wyzwolenie”. W rzeczywistości prawie nie było ani kogo, ani czego wyzwalać...

[Armia Czerwona](#) [Okupacja sowiecka](#) [Warszawa](#) [ZSRS](#)

17.01



Materiały wykorzystane do realizacji propagandowego filmu pt. „Droga walki”. Klatka filmowa z zasobu AIPN

Od upadku powstania warszawskiego stolica była sukcesywnie niszczona przez specjalne oddziały niemieckie. Niemcy wywieźli z miasta wszystko, co przedstawiało jakąkolwiek wartość. Następnie do akcji przystąpili żołnierze tzw. Brandkommando, do zadań których należało podpalanie budynków oraz saperzy, którzy wysadzali kamienicę za kamienicą.

Ohyda spustoszenia

Przed wybuchem II wojny światowej Warszawa zajmowała ok. 140 km². Była miastem dynamicznym i stale rozwijającym się. Zagraniczni turyści nazywali ją małym Paryżem.

A jak wyglądała 17 stycznia 1945 r.?

Niemcy zniszczyli ponad 80% zabudowy miejskiej, wysadzili wszystkie mosty i dworce, w gruzach znalazło się 90% obiektów zabytkowych i zakładów przemysłowych. Zburzono szkoły, szpitale, miejsca kultu religijnego. Na „ulicach” zalegało ok. 20 mln m³ gruzów, wśród których kryły się miny i niewypały.

Zniszczenie gmachów i kamienic to jeden z aspektów niemieckiej polityki wobec niepokornego miasta, drugim była zagłada jego mieszkańców. W roku 1939 roku ludność stolicy wynosiła prawie 1,3 mln, w tym ok. 1/5 stanowili Żydzi. Warszawa była siódmym pod względem zaludnienia miastem Europy, wyprzedzając w tym zakresie m.in. Rzym czy Madryt. Szacuje się, że w styczniu 1945 r. w Warszawie, na lewym brzegu Wisły, przebywało maksymalnie 1000 osób. 17 stycznia wśród ruin umęczonego miasta prawie nie było mieszkańców. Żołnierze wkroczyli w morze gruzu, a witały ich kikuty wypalonych kamienic.

[Czytaj artykuł Katarzyny Adamów *Zdobycie ruin. Wkroczenie Armii Czerwonej do Warszawy* na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Armia Czerwona, Okupacja sowiecka, ZSRS

Artykuł